

Warszawa, dnia 29 października 2015 r.

SD/9263/15
L.dz. SD-0064-0011(4)/15
Sygn. akt KSD/13/15

Decyzja Nr 21/15

Krajowego Sądu Dyscyplinarnego Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity - Dz. U. z 2013 r. poz. 267 z późn. zm.) w związku z art. 37 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa (tekst jednolity – Dz. U. z 2014 r. poz. 1946), po rozpatrzeniu w dniu 29 października 2015r. odwołania Pana ... z dnia 29 kwietnia 2015 r. od decyzji OSD Wielkopolskiej OIIB nr 3/15 z dnia 6 lutego 2015 r., Krajowy Sąd Dyscyplinarny Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa:

uchyla zaskarżoną decyzję w całości

i

uznaje Pana ... za winnego popełnienia czynu polegającego na niedbałym wykonywaniu funkcji kierownika budowy budynku mieszkalnego na działce nr 288/3 w miejscowości ..., Gmina ... realizowanego w sposób istotnie odbiegający od zatwierdzonego projektu budowlanego i udzielonego pozwolenia na budowę poprzez wykonanie w jego części południowo-wschodniej częściowego podpiwniczenia budynku pomieszczenia kotłowni i składu opału wraz ze schodami zewnętrznymi i z tego tytułu na podstawie art. 96 ust. 1 pkt 1 Prawa budowlanego orzeka karę upomnienia.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 2 października 2014 r. PINB w Koninie wniósł do Wielkopolskiej OIIB o wszczęcie postępowania w sprawie odpowiedzialności zawodowej w budownictwie Pana ...

Wskazał, że prowadzi postępowanie naprawcze w sprawie dokonanych istotnych odstępstw od warunków określonych w pozwoleniu na budowę z dnia 11 kwietnia 2011 r. wydanym przez Starostę Konińskiego budynku mieszkalnego na działce nr 288/3 w miejscowości ... Gmina ..., której inwestorem jest Pan ...

W toku postępowania naprawczego ustalono, że roboty budowlane rozpoczęto w czerwcu 2011 r. i są one kontynuowane. Kierownikiem budowy jest Pan ... Inwestor ...

realizuje budowę w sposób istotnie odbiegający od ustaleń i warunków określonych w decyzji o pozwoleniu na budowę. Wykonano częściowe podpiwniczenie budynku w jego części południowo-wschodniej. W wyniku tego powstało pomieszczenie o wymiarach wewnętrznych 320-420 cm i wysokości 220 cm. Pomieszczenie przeznaczone jest na kotłownię. Do kotłowni wykonano schody zewnętrzne. Poza tym inwestor dokonał odstępstw nieistotnych do warunków zatwierdzonych w pozwoleniu na budowę (zmiana konstrukcji stropu nad piętem, zmiana układu funkcjonalnego pomieszczeń, zmiana ilości i wielkości otworów drzwiowych i okiennych). Budynek jest w stanie surowym zamkniętym.

W zakresie częściowego podpiwniczenia budynku wraz ze schodami zewnętrznymi (kiedy były już wykonane) inwestor złożył do Starosty Konińskiego wnioski o zmianę decyzji o pozwoleniu na budowę. Po przeprowadzonej przez PINB kontroli nieruchomości inwestor wycofał ten wniosek a Starostwo umorzyło postępowania w tym zakresie. Autorem projektu budowlanego dotyczącego częściowego podpiwniczenia był Pan

W toku postępowania naprawczego ustalono także, że Pan dokonywał wpisów do dziennika budowy nie odpowiadających stanowi faktycznemu, świadomie wprowadzając organy administracyjno-budowlane w błąd.

Wnioskiem z dnia 5 stycznia 2015 r. OROZ Wielkopolskiej OIIB wniósł o ukaranie w trybie odpowiedzialności zawodowej w budownictwie Pana , któremu zarzucił, że pełniąc funkcję kierownika budowy budynku mieszkalnego na działce nr 288/3 w miejscowości , Gmina :

- realizował budowę w sposób istotnie odbiegający od zatwierdzonego projektu budowlanego i udzielonego pozwolenia na budowę poprzez wykonanie w jego części południowo-wschodniej częściowego podpiwniczenia budynku o pomieszczenia kotłowni i składu opału wraz ze schodami zewnętrznymi z pominięciem procedury zmiany pozwolenia na budowę,
- nie wyegzekwował od inwestora zmiany pozwolenia na budowę w trybie art. 36a ust. 1 Prawa budowlanego w sytuacji, kiedy inwestor wyraził wolę podpiwniczenia budynku dla uzyskania pomieszczenia na kotłownię i skład opału przed ich wykonaniem.

W uzasadnieniu wskazano, że z przesłanych przez PINB w Koninie dokumentów wynika, że inspektorzy PINB w dniu 14 sierpnia 2014 r. dokonali kontroli przedmiotowego obiektu budowlanego. W jej wyniku ustalono, że niezgodnie z zatwierdzonym projektem budowlanym wykonano częściowe podpiwniczenie budowanego budynku oraz wybudowano prowadzące do niego schody zewnętrzne. Wykryto także inne nieistotne odstępstwa od zatwierdzonego projektu budowlanego.

Obecny w trakcie oględzin kolejnych oględzin inwestor, Pan oświadczył, że częściowe podpiwniczenie budynku zostało wykonane na etapie wykonywania fundamentów w dniu 8-9 lipca 2011 r.

OROZ wskazał, że starał się dwukrotnie przesłuchać Pana w charakterze strony, jednak ten każdorazowo przesyłał zwolnienie lekarskie i wnosił o zmianę terminu.

W sytuacji niemożności przesłuchania strony OROZ sformułował wnioski o ukaranie na podstawie zgromadzonego do tej pory materiału. Uznał, że zgromadzone w sprawie dowody w sposób jednoznaczny i niesporny potwierdzają stawiane Panu zarzuty. Nie ulega wątpliwości, że budowa była prowadzona w sposób niezgodny z zatwierdzonym projektem budowlanym oraz decyzją o pozwoleniu na budowę.

W piśmie z dnia 2 lutego 2015 r. skierowanym do OSD Wielkopolskiej OIIB Pan [imię] wyjaśnił, że budowę prowadził do 30 kwietnia 2012 r. Po tym terminie zrezygnował. Jednak z uwagi na brak dziennika budowy, który znajdował się u inwestora – sporządził oświadczenie o rezygnacji z funkcji kierownika budowy. Wskazał także, że na początku grudnia 2013 r. inwestor zwrócił się do niego o wykonanie dokumentacji budowlanej, ponieważ jak stwierdził wykonał piwniczkę z przeznaczeniem na kotłownię i skład opału.

Decyzją nr 3/15 z dnia 6 lutego 2015 r. OSD Wielkopolskiej OIIB uznał Pana [imię] za winnego zarzucanych mu czynów i na podstawie art. 96 ust. 1 pkt 2 Prawa budowlanego orzekł karę upomnienia z jednoczesnym nałożeniem obowiązku złożenia egzaminu ze znajomości procesu budowlanego oraz praktycznego zastosowania wiedzy technicznej w terminie 12 miesięcy od daty uprawomocnienia się decyzji.

W uzasadnieniu wskazał, że w przesłanych do OSD wyjaśnieniach z dnia 4 lutego 2015 r. Pan [imię] wyjaśnił, że pełnił funkcję kierownika budowy jedynie do dnia 30 kwietnia 2012 r., czyli do stanu wykonanych fundamentów, izolacji poziomej fundamentów oraz wypełnienia przestrzeni między ścianami fundamentowymi piaskiem wraz z niwelacją terenu. Na potwierdzenie tego przedstawił oświadczenie Pana [imię] z dnia 30 kwietnia 2012 r. Obwiniony stwierdził ponadto, że na tym etapie nie było wykonane podpiwniczenie. Według Pana [imię] przedmiotowe podpiwniczenie wraz ze schodami zewnętrznymi zostało wykonane przez inwestora na etapie ścian zewnętrznych i wewnętrznych przyziemia, a nie na etapie ścian fundamentowych, jak jest zapisane w protokole PINB.

Pan [imię], prawidłowo zawiadomiony nie stawił się na rozprawę w dniu 6 lutego 2015 r.

W ocenie OSD zgromadzony w sprawie materiał dowodowy potwierdza stawiane przez OROZ zarzuty. Budowa była prowadzona w sposób niezgodny z zatwierdzonym projektem budowlanym oraz decyzją o pozwoleniu na budowę. Kontrola PINB przeprowadzona w dniu 14 sierpnia 2014 r. w sposób jednoznaczny wykazała, że w przedmiotowym budynku wykonano częściowe podpiwniczenie oraz prowadzące do niego schody zewnętrzne. W wyniku tych prac powstało pomieszczenie przeznaczone na kotłownię i skład opału, które nie było ujęte w zatwierdzonym decyzją z dnia 11 kwietnia 2011 r. projekcie budowlanym.

Fakt wykonania podpiwniczenia części budynku już na etapie wykonania fundamentów potwierdził także obecny podczas kontroli PINB inwestor Pan [imię]

OSD nie dał wiary wyjaśnieniom Pana [imię]. Ocenił je jako niewiarygodne i nie mające potwierdzenia w zebranych materiale dowodowym. Wskazał, że Pan [imię] w piśmie z dnia 2 lutego 2015 r. wyjaśnił, że od dnia 30 kwietnia 2012 r. nie pełnił już funkcji kierownika budowy przedmiotowego budynku. W dzienniku budowy znajdują się natomiast wpisy z 2013 r. dokonane przez Obwinionego jako kierownika budowy. Obwiniony twierdził także, że nie miał możliwości sporządzenia wpisu do dziennika budowy o rezygnacji z funkcji, ponieważ inwestor nie udostępnił mu dziennika budowy. Miał go otrzymać dopiero, gdy inwestor wycofał dokumenty ze Starostwa (19 sierpnia 2014 r.).

OSD podkreślił, że powyższe twierdzenia Pana [imię] nie znajdują potwierdzenia w zebranych materiale dowodowym. Skoro Obwiniony nie miał dostępu do dziennika budowy w okresie sporządzenia oświadczenia (30 kwietnia 2012 r.) do momentu odebrania przez inwestora dokumentów ze Starostwa (19 sierpnia 2014 r.) to w jaki sposób miałby dokonać wpisów datowanych na 2013 r. Kolejną nieścisłością w wyjaśnieniach Obwinionego jest stwierdzenie, że funkcji kierownika budowy nie pełnił od dnia 30 kwietnia 2012 r., jeżeli ostatniego wpisu do

dziennika budowy dokonał w dniu 1 lipca 2013 r. o treści: „Kierowania zrzekam się w dniu 1 lipca 2013 r. W dniu 1 lipca 2013 r. rezygnuję z funkcji kierownika budowy przy budynku mieszkalnym, którego inwestorem jest Pan [imię], z uwagi na rozliczenia finansowe.

Uzasadniając wymiar kary OSD wskazał, że Pan [imię] był dotychczas dwukrotnie karany karą upomnienia z tytułu odpowiedzialności zawodowej w budownictwie.

Pismem z dnia 29 kwietnia 2015 r. Pan [imię] wniósł odwołanie od wydanej decyzji. Powtórzył, że nie kierował budową kiedy było wykonywane dodatkowe podpiwniczenie. Zrezygnował z funkcji kierownika budowy w dniu 30 kwietnia 2012 r. Nieprawdą nazwał oświadczenie inwestora, że piwnica była wykonana wówczas, kiedy był jeszcze kierownikiem budowy. Wskazał, że kiedy inwestor zaczął mieć problemy z nadzorem budowlanym zjawił się u niego w lipcu lub sierpniu 2013 r. z dziennikiem budowy i z prośbą sporządzenia projektu zamiennego obejmującego kotłownię. Obwiniony dokonał wtedy wpisu do dziennika budowy o rezygnacji z funkcji. Miało być to powtórzenie oświadczenia o rezygnacji z 30 kwietnia 2012 r. jednak na skutek nieuwagi opatrzył wpis datą bieżącą.

Przewodniczący KSD PIIB pismem z dnia 1 lipca 2015 r., wobec wcześniejszego dwukrotnego ukarania Pana [imię] karą upomnienia, poinformował go o możliwości wystąpienia do OSD Wielkopolskiej OIIB z wnioskiem o zatarcie kar upomnienia.

Powyższe pisma Pan [imię] odebrał w dniu 6 lipca 2015 r. i do dnia sporządzania niniejszej opinii, według informacji od OSD Wielkopolskiej OIIB nie wystąpił z wnioskiem o zatarcie kar upomnienia.

Rozpatrując wniesione odwołanie stwierdzić należy, co następuje:

Postępowanie w sprawie odpowiedzialności zawodowej w budownictwie prowadzone jest na podstawie przepisów:

- ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tekst jednolity - Dz. U. z 2013 r., poz. 1409 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa (tekst jednolity – Dz. U. z 2014 r., poz. 1946),
- Kodeksu postępowania administracyjnego (tekst jednolity - Dz. U. z 2013 r., poz. 267 z późn. zm.).

Odwołanie na tym etapie postępowania nie zasługuje na uwzględnienie. Wyjaśnienia Pana [imię] pozostają ze sobą w sprzeczności i są przez to niewiarygodne.

Pan [imię] wpisując się do dziennika budowy nr 369/2011 wydanego dla inwestora [imię] przyjął obowiązki kierowania budową budynku mieszkalnego na działce nr 288/3 w miejscowości [miejscowość].

Podczas kontroli w dniu 14 sierpnia 2014 r. pracownicy PINB w Koninie stwierdzili, że w toku budowy budynku mieszkalnego na działce nr 288/3 w miejscowości [miejscowość], Gmina [gmina], którego inwestorem jest Pan [imię] wykonano częściowe podpiwniczenie budowanego budynku oraz wybudowano prowadzące do niego schody zewnętrzne.

Podczas kolejnej kontroli w dniu 18 września 2014 r. stwierdzono kolejne odstępstwa w postaci zmiany konstrukcji stropu nad piętrem, zmiany układu funkcjonalnego pomieszczeń, zmiany ilości i wielkości otworów drzwiowych i okiennych. W toku tej kontroli inwestor oświadczył do protokołu, że roboty związane z częściowym podpiwniczeniem budynku o pomieszczenie kotłowni wraz ze schodami zewnętrznymi były wykonywane w momencie

fundamentowania budynku. Inwestor podpisał się po złożonym oświadczeniem.

Projekt budowlany zatwierdzony pozwoleniem na budowę Starosty Konińskiego z dnia 11 kwietnia 2011 r. nie przewidywał wykonanego podpiwniczenia.

Inwestor w dniu 23 lipca 2014 r. wystąpił do organu architektoniczno-budowlanego o zmianę decyzji o pozwoleniu na budowę w zakresie wykonania częściowego podpiwniczenia budynku.

Z wpisów do dziennika budowy wynika, że roboty rozpoczęły się w 2011 r. Z pisma Starostwa Powiatowego w Koninie wynika, że zgodnie z ostatnim wpisem kierownika budowy do dziennika budowy inwestor w czerwcu 2013 r. przystąpił do usunięcia gruntu wewnątrz budynku. Prace prowadzone były na etapie fundamentów.

Wyjaśnienia Pana [imię] zawarte w piśmie z dnia 2 lutego 2015 r. pozostają w sprzeczności z powyższymi ustaleniami.

Kierownik budowy stwierdził, że kierował budową do kwietnia 2012 r. Następnie zrezygnował ze względów finansowych. Nie wpisał rezygnacji do dziennika budowy, ponieważ inwestor mu go nie udostępnił.

Tymczasem w dzienniku budowy znajduje się wpis obejmujący maj i czerwiec 2012 r. oraz dwa wpisy w 2013 r. Wpisy te wskazują, że nie nastąpiła żadna rezygnacja kierownika budowy i pełnił on swoją funkcję przez cały czas, co stwierdzono w trakcie kontroli.

Według inwestora na etapie budowy fundamentów, a więc najpóźniej w 2013 r. wykonano ujawnione w toku kontroli częściowe podpiwniczenie budynku. Potwierdził to Pan [imię] stwierdzając w piśmie z dnia 2 lutego 2015 r., że piwniczka była już wykonana pod koniec 2013 r. kiedy dokonywał obmiarów w celu legalizacji odstępstw.

Niewiarygodne jest więc oświadczenie z dnia 30 kwietnia 2012 r. o rezygnacji przez inwestora z kierowania budową przez Pana [imię] ze względów finansowych. Pan [imię] kierował budową w momencie złożenia przez inwestora wniosku o zmianę decyzji o pozwoleniu na budowę. Nie wpisywał do dziennika budowy robót związanych z budową podpiwniczenia, ponieważ pierwotny projekt tego nie przewidywał. Wpisanie podpiwniczenia do dziennika budowy przed uzyskaniem zmiany pozwoleniu na budowę byłoby jawnym potwierdzeniem samowoli budowlanej.

Pan [imię] podnosi w odwołaniu, że w lipcu lub sierpniu 2013 r. inwestor pojawił się u niego z dziennikiem budowy i właśnie wtedy kierownik budowy dokonał wpisu o uprzedniej rezygnacji (z 30 kwietnia 2012 r.) lecz przez nieuwagę opatrzył wpis datą bieżącą. Z dziennika budowy wynika, że wpis o rezygnacji został dokonany w dniu 1 lipca 2013 r.

Jednak z pisma Starostwa Powiatowego z dnia 19 sierpnia 2014 r. wynika, że dostarczony do zmiany pozwolenia na budowę dziennik budowy zawierał ostatni wpis datowany na czerwiec 2013 r. i wpis ten nie dotyczył rezygnacji z funkcji kierownika budowy. Inwestor odebrał dziennik budowy w dniu 19 sierpnia 2014 r.

Oznacza to, że wpis o rezygnacji w dniu 1 lipca 2013 r. został uczyniony dopiero po 19 sierpnia 2014 r., tj. po zwrocie dziennika budowy inwestorowi. Jest to kolejny przykład na to, że wyjaśnienia Pana [imię] odnośnie wcześniejszej rezygnacji z funkcji kierownika budowy są niewiarygodne. Kierownik budowy zrezygnował dopiero po 19 sierpnia 2014 r. wpisał

jednak do dziennika budowy datę 1 lipca 2013 r.

Pan : został zawiadomiony przez OROZ o wszczęciu w jego sprawie postępowania. Nie stawił się dwukrotnie na przesłuchanie do OROZ przedstawiając zwolnienia lekarskie. W związku z tym OROZ sporządził wniosek o ukaranie i przesłał go do wiadomości Obwinionego. Oznacza to, że brał udział w toczącym się postępowaniu zarówno wyjaśniającym przed OROZ jak i przed OSD.

Powodem zastosowania przez KSD art. 138 § 1 pkt 2 K.p.a. jest konieczność skorygowania na etapie postępowania odwoławczego stwierdzonych wad decyzji OSD.

W podstawie prawnej decyzji organu I instancji wskazano art. 95 pkt 1 w związku z art. 93 pkt 6 Prawa budowlanego. Przepis art. 93 pkt 6 Prawa budowlanego stwierdza, że kto wykonuje roboty budowlane w sposób odbiegający od ustaleń i warunków określonych w przepisach, pozwoleniu na budowę lub rozbiórkę bądź w zgłoszeniu budowy lub rozbiórki, bądź istotnie odbiegający od zatwierdzonego projektu podlega karze grzywny. Jest to więc przepis karny, który jest stosowany przez sądy powszechne a orzekanie następuje na podstawie przepisów kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.

Organy samorządu zawodowego nie mogą stosować tego przepisu. W związku z tym podstawy ukarania nie może stanowić także przepis art. 95 pkt 1 Prawa budowlanego. W aktach sprawy nie ma żadnego rozstrzygnięcia wskazującego na to, że Pan . dopuścił się występków lub wykroczeń, określonych ustawą.

Po drugie Pan został obwiniony o nie wyegzekwowanie od inwestora zmiany pozwolenia na budowę w trybie art. 36a ust. 1 Prawa budowlanego w sytuacji, kiedy inwestor wyraził wolę podpiwniczenia budynku dla uzyskania pomieszczenia na kotłownię i skład opału przed ich wykonaniem.

Należy podkreślić, że żaden z przepisów prawa budowlanego nie nakłada na kierownika budowy obowiązku egzekwowania od inwestora uzyskania zmiany pozwolenia na budowę. To do obowiązków inwestora należy uzyskania pozwolenia na budowę w tym także zamiennego. Kierownik budowy może co najwyżej poinformować o takiej konieczności, ale nawet w tym przypadku nie można zarzucać mu braku działania po stronie inwestora. Zarzut niewyegzekwowania uzyskania zmiany pozwolenia na budowę przerzuca na kierownika budowy odpowiedzialność za bezczynność inwestora.

W związku z powyższym KSD PIIB uchyla zaskarżoną decyzję w całości i orzeka co do istoty sprawy uznając, iż Pan ponosi odpowiedzialność zawodową w budownictwie z tytułu realizacji budowy w sposób istotnie odbiegający od zatwierdzonego projektu budowlanego i udzielonego pozwolenia na budowę poprzez wykonanie w jego części południowo-wschodniej częściowego podpiwniczenia budynku o pomieszczenia kotłowni i składu opału wraz ze schodami zewnętrznymi z pominięciem procedury zmiany pozwolenia na budowę.

Wymierzając karę upomnienia KSD PIIB uznał, że po pierwsze spełniły się warunki do zatarcia wcześniejszych kar upomnienia, jednak z niewiadomych przyczyn Pan nie złożył stosownego wniosku o zatarcie tych kar. Wymierzenie kary jaką proponował OSD (z art. 96 ust. 1 pkt 2 Prawa budowlanego) byłoby w takim stanie faktycznym krzywdzące. Po drugie, wprawdzie przepisy prawa budowlanego nakładają obowiązek uwzględniania przy nakładaniu kary, dotychczasowej karalności z tytułu odpowiedzialności zawodowej w budownictwie, to jednak nie wskazują, że orzeczenie kary surowszej powinno nastąpić już po wcześniejszym dwukrotnym ukaraniu.

POUCZENIE

Niniejsza decyzja jest ostateczna w toku instancji.

Strona niezadowolona z rozstrzygnięcia decyzji może ją zaskarżyć za pośrednictwem Krajowego Sądu Dyscyplinarnego, ul. Mazowiecka 6/8, 00-048 Warszawa do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie ul. Jasna 2/4, w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji.

Członkowie składu orzekającego:

Józef Szostak – Przewodniczący

Stanisław Dołęgowski – Sprawozdawca

Danuta Duch-Mackaniec

Danuta Paginowska

Roman Lulis

Otrzymują:

1. Pan
2. OSD Wielkopolskiej OIIB
3. OROZ Wielkopolskiej OIIB
4. KSD a/a.

POSTANOWIENIE/ORZECZENIE/DECYZJA NM 21/15

z dnia 29.10.15 jest prawomocne(a) od dnia 19. lipca 2016 r.